

ՄՇԱԿ

Տարեկան գինը 10 ռուբլի, կես տարվանը 6 ռուբլի, Առանձին համարները 7 կոպեկով:

Թիֆլիսում գրվում են միմյանից խմբագրություն մեջ:

Մեր հասցեն. Тифлисъ. Редакция «Мшакъ».
կամ Tiflis. Rédaction «Mschak».

Խմբագրությունը բաց է առաւօտուն 10—2 ժամ (բացի կիրակի և տոն օրերից):

Յայտարարությունները ընդունվում է ամեն լեզուով:

Յայտարարությունները համար վճարում են իւրաքանչիւր բառին 2 կոպեկ:

ՆԵՐԿԱՅ 1892 ԹԻՒԱԿԱՆԻՆ

20-րդ ՏԱՐԻ

20-րդ ՏԱՐԻ

ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՐԱԳԻՐ

Հրատարակվում է Թիֆլիսում, Նոյն դիմում է Նոյն պրոդյուսերով: Մենք ստանում ենք սեփական ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ:

«ՄՇԱԿ» տարեկան գինը 10 ռուբլի է, տասն և մէկ և տասն ամսականը՝ 9 ռ., ինն և ութ ամսականը՝ 8 ռ., եօթ ամսականը՝ 7 ռ., վեց ամսականը՝ 6 ռ., հինգ ամսականը՝ 5 ռ., չորս ամսականը՝ 4 ռ., երեք ամսականը՝ 3 ռ., երկու ամսականը՝ 2 ռ., մի ամսականը՝ 1 ռուբլի:

Գրվել «ՄՇԱԿ» կարելի է ԽՄԲԱԳՐԱՍՈՒՆԸ (Բայրոնի կողմից և Բաղդադի կողմից) անկախ նաև Թաթարական և Ռուսական խմբագրություններից «ՄՇԱԿ» գրվելու համար պէտք է դիմել հետևեալ հասցեով. ТИФЛИСЪ, Редакция газеты «МШАКЪ», իսկ արտասահմանից. Tiflis, Rédaction du journal armenien «MSCHAK»:

Յայտարարությունները ընդունվում են թէ՛ հայերէն, թէ՛ ռուսերէն և թէ՛ օտար լեզուներով: Բառերը վճարվում է 2 կոպեկ:

«Մշակ» առաջին երեսի վրա մասնաւոր յայտարարությունները չեն տպագրվում, այլ տպագրվում են միմյանից լրագրողների յայտարարությունները, մասնաւորապէս՝ և պաշտօնական հաստատությունների յայտարարությունները, որոնց համար կրկնակի է վճարվում: Մասնաւորապէս տպագրելը առաջին երեսի վրա արժէ 4 ռուբլի, իսկ չորս օրը երեսի վրա՝ 2 ռուբլի:

(№ 127)

ՀԻՐԵՆԻՅԱՆ ԿԱՅՐԵՐԸ ՓՈԽԱԳԱՐՈՒ ՄԱՍԻՆՈՒՆԵՐԻ ԹԻՖԼԻՍԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆԸ տեղեկացնում է ընկերության պաշտօնական ընդհանուր գիտութեանը, որ երեքշաբթի, մարտի 31-ին, երեկոյան 8 ժամին, Թիֆլիսի քաղաքային Գումարի դահլիճում նշանակված է:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Ք ն ն ե լ ու և հ ա ս ա ա ե լ ու

- 1) վարչութեան հաշիւը 1891 թվի համար:
- 2) վարչութեան ծախսերի նախահաշիւները 1892 թվի համար:
- 3) վարչութեան առաջարկությունները Թիֆլիսի քաղաքային վարչութեանը վերադարձնելու 369 ռ. 35 կ., որ ստացված է քաղաքային տունը ապահովագրելու համար:
- 4) վարչութեան առաջարկությունները թող տալ հաշիւ ապահովագրական գումարի մէջ մինչև յունիսի 1-ը 1895 թվի, սկզբնական 1/4-ը վճարել:
- 5) և նշանակել ընդարձակները կատարելու համար վարչութեան մէկ անդամի, հերթով շուրս եկող Մ. Բ. Բէժանովի փոխարէն և վ

Մեզ հետեւող տեղեկութիւնն են ուղարկել Կ. Պօլսից. «Պատրիարքը չարաթիւ մը ի վեր հիւանդ է: Լուր կայ, թէ հրաժարական պիտի գրէ»:

Երեւանի թիւակաւն պատգամաւոր ընտրված է Ռուբէն Զաւարեան, 34 ձայնով ընդդէմ 14-ի: Կանգնող ընտրված է Վարդան Նիկողոսեան:

Լայս տեսաւ բժշկական վասն Արծրունու «Հիւսիսորի» վերնագրով գրել առաջին մասը: Այդ գրութեան արտոնագրով է «Մուրճ» ամսագրից և արտոնագրով է իր մէջ հետեւող գլուխները. 1) անդադարեան քուն, 2) քարայրում, 3) քննարկութիւն և ներշնչում և 4) թուլութիւն և հրապարակ: Գրքը տպված է Մ. Ռոտմանցի տը պարտում ներկայ 1892 թվին և արժէ 50 կօպէկ: Վաճառվում է Կենտրոնական գրաւաճառարանում:

Հասարակական Մասկովայում Շէշերին երկու փոքրիկ գրութիւններ հայերէն լեզուով. «Ամենաթմաւոր տոմար» և «Չը յիշող խոյ»: Այդ երկու առակները թարգմանել է Սանդա և տպագրել է Մ. Բարսեղյանի տպարանում, մի փոքրիկ գրքիկով, ներկայ 1892 թվին: Գրքիկի գինը 10 կօպէկ է:

Մեզ խնդրում են տպագրել հետեւողը. «Տըպվում է Մասկովայում և չուտով խոյ կը տեսնի Սանդա Վարդանի ատոր, կամ լեռնիկիցնոր գրութեան վէպը: Գինն է 1 ռուբլի: Խնդրում ենք այն յարկը պարտենք, որոնց մօտ գտնվում են գրքիս լաւագործները» չապին ուղարկելու թերթերը փոքրիկ հետ միասին այս հասցեով. Москва, 3-й Грохольский пер. д. Таланова, Александр Павлович Петросян»:

Հայտնայ Բարեգործական ընկերութեան Սր. Նշանի օրիորդաց միջոցաւն ուսումնարանի համար 1892 թվին սեպտեմբերից հարկաւոր է ձեռագործի և գծարտութեան համար միջնակարգ ուսումնարանում աւարտած մի հմուտ վարժուհի: Այն անձինք, որոնք այդ պաշտօնը ստանձնելու համար կուզենան յատկապէս պատրաստվել ձեռագործի և գծարտութեան խնդրի լաւագործի համար: Տեսչական կարգի է տեսնել ամեն օր, բացի ան օրերից, առաւօտեան 11 ժամից մինչև 3 ժամ կէսօրից յետոյ:

Լայս տեսաւ Մասկովայում թիֆլիսական խաւայի երաժիշտ պ. Պէլլիսի նոր երաժշտական պիեսան, «Terpsichore» վերնագրով: Այդ պիեսան ծախվում է 60 կօպէկով պ. Չեռնովսկիի երաժշտական մատակարարում (Գօլովնիսկի պրոսպէկտ) և այլ մատակարարում: Արդիւնքը 1/3 ստանալու է ինչն հեղինակը, իսկ 2/3 նա նուիրելու է յունիսկի 6-ի աղետից մեղաւաճներին օգտին, խոստանալով հասցնել արդիւնքից գոյացած գումարը «Մշակի» խմբագրութեանը:

Մարտի 22-ին, կէսօրին, թիֆլիսի Ժողովարանի փոքրիկ դահլիճում կայացաւ թատրոնային ընտրութիւնը: Երբ ներկայ էին մօտ 60—70 հոգի: Ժողովին նախագահեց իշխան Ն. Ամատունի: Անցեալ տարի հասարակութեան կողմից ընտրված թատրոնական կոմիտէի ներկայացրեց իր հաշիւը: Այդ օրը մտադրութիւն կար ընտրելու նոր կոմիտէ, եկող տարեկան թատրոնական գործի մասին հապաւ համար, բայց այդ ընտրութիւնը չը կատարվեց, որովհետեւ Ժողովը արդիւնքի կերպարանը ստացաւ և ցրվեց, առանց ընտրութիւններ

որ կը պահանջենք այլ իրաւունք մը: Պարտի մէջ կան 40,000-էն անոնք պահանջողներ որոնց ա- մէջնքն ալ չափաւր զէնք մը անդամ եկեղեցի- կերթան. ամէն եկեղեցի գնացող պահանջողն առնուաբն քառասուն փարայ կը ձգէ հոն, ըսել է չափաւր 400 օտմանսն ոսկի կտանենք պահ- անջողները և տարին 20,800 ոսկի. թողունք ջատկի, ծնունդի, ճարտարի օրերը, թողունք քահանայներու բացէն տրուածները: Եթէ այդ 20,800 ոսկին կէսն ալ օրաւ համարինք—ինչ որ է—դարձեալ տարին 10,000 ոսկին առնել կուտան պահանջողները միւր եկեղեցիներուն. մնալ- ատանց փոխարէն ինչ կուտանք. կը մնալենք ի- ընց մէկ պահանջող ձրի վերջնի:

Այս խնդիրը պէտք է կարգադրել. պարտաւ- րաբար պարտականութիւնն է այդ գործ ձեռք առնել և չարկ եղած անօրինութիւններն ընել որ- պէս զի եկեղեցիները ձրի վերջնիս աղքատ պահ- անջողները: Թէ ներկայիս և ի՞նչ բարոյապէս պարտաւոր ենք այս բանին:

Իսկ եթէ ազատութիւնն այնքան առաջ տանիք որ անհնարին գոյնը այս արդար պահանջողին, այն ատեն թող ամէն եկեղեցիի դուռ գտնանալ մը դուռի, վրան գրուած «Ս և օ ր ի գ ա ն ձ ա- ն ա կ է: Ա մ է ն պահանջող եկեղեցիներն ներս մտած ժամանակ անոր մէջ բան մը կը ձգէ. և երբ ի- ընցմէ մէկուն համար սե օրը դադ, չին սրտա- ւորուի խանութի խանութ մուրաւ. ամէնուն գտնանալին է այն. իրենք իրենց ստակովը կը թաղան:

Մենք կառավարներ պահանջողներուն որ ի- ընքն առանց երկար սպասելու ամէն թաղի մէջ մէջմէկ գտնանալ առնեն, ամէն եկեղեցիի թա- րակայն խորհուրդներուն յանձնեն օրպէս զի կախուի տաճարին դուռն, ու հիմաւոց իրենք սկսին ձգել ամէն չափով բան մը. ինչ որ ներս գտնանալին մէջ պիտի ձգեն, անոր մէկ մասը թող դրսի գտնանալին մէջ ձգեն. ան ալ Աս- տուծոյ գտնանալին է. ու հաւաքուած օտարները կրնան վերցնել ոչ միայն իրենց աղքատ մտեղ- ներն, այլ և պօղեցիներուն ալ աղքատները, վրան զի անոնք ալ կը մարմնաւոր եկեղեցիներ, ան- անք ալ պիտի կան կարոտն:

(Հարցնելիք)

ՇԱՀԷ ԵՒ ՊԱՊԷ

Լօնդոնի «Daily Chronicle» լրագրին Հոսթից դե- րում են ի՞նչ Պապն ուղարկել է պարսից Շահին մի փառաւոր մօզաիկ, որը ներկայացնում է Հոսթի մէջ գտնվող Չէշլիլայի Մէթլիլայի գերեզ- մանը: Այդ ընծայի հետ կար նաև մի նամակ, ու- րով Պապը Հոսթիակալութիւն է յայտնում Շահին քրիստոնէական զանազան դատարաններին Պարսկաստանում շնորհած պաշտպանութեան հա- մար: Այս ընծան և նամակը յանձնվել են Շահին պարսից մայրաքաղաքում, թեհրանում, գտնվող Պապի պատուիրակի ձեռքով: Շահը օրատախտա- նել է ի՞նչ կը շարունակէ պաշտպանել քրիստո- նեաներին և քրիստոնէայ միաբնակներին:

ԱՆԱՐԻՍՏԵՆԻ ԶԱՐԴՈՒՄՆԵՐԸ

Եւրոպական հասարակական կեանքի ամենա- նշանաւոր և աչքի ընկնող երեւոյթը այս քաղաքի ան աւրիստիստն է: Պարզի, Լօն- դոն,

Вышла из печати, в Москвѣ, новая пьеса (газетъ)
подъ названіемъ „Terpsichore“, С. О. Ч. В. А. ПЭЛЛИНО.

(Op. 20)

ЦѢНА 60 коп.

Двѣ трети сбора отъ продажи вѣсы поступить въ пользу семействъ пострадавшихъ отъ катастрофы 6-го января.

Продается въ муз. магазинѣ Четверухина (Головинск. просп.) и другихъ магазинахъ.

№ 34.

1—3

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԵՒԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ,

Համաձայն 22 անգամ փոփոխված իր փնտի, կանչում է հաճախորդներին զգալի 1) Մկրտիչ Վարդանյանին, 2) Խաչատուր Սիմոնյանին, 3) Մեղրյան Յովհաննէսովին, 4) Մարգար Ստեփանյանին, 5) Աբրահամ Յակոբովին, և 6) Կարապետ Մկրտչյանին, որոնք ընդունված են քաղաքային հասարակության մեջ, բերքի հարավային կողմում աների շինությունների տեղեր բաժանելու համար, նախագործարարներով նրանց, որ յայտարարած օրից մինչև ՎԵՑ ԱՄԻՍ շինությունները կարող են գրկվել աների շինությունների տեղ ստանալուց:

(№ 32)

2—3

Մ. Ի. ՄԱՆԴԸԼ

ԹԻՖԼԻՍԻ ԲԱԺԱՆՄՈՒՆՔ

ԳՕԼՈՎԱՆՍԿԻ ՊՐՈՍՊԵԿՏ, ՏՈՒՆ ՄԻԻՍԱՆՕՎԻ

Մանկային առևտրական տունը պատրու ունի ծանուցանելու յարգելի հասարակությանը, որ ստացված է մեծ քանակությամբ զանազան տեսակ գործուն և ամուսնային, իր սեփական գործարանում պատրաստած, աղանդային և երկաթյա շորեր ամենավերջին ձևերի վաճառումը գործարանի գներով է, առանց սակարկության (безъ запроса). Բոլոր ապրանքների գները գրված են թերթիկների վրա և ոչինչ փոփոխություն չի լինի:

ՄՕՍԿՎԱՅԻ ԱՌԵՏԻՎԱԿԱՆ ՏԱՆ ՀԱՆՈՒՐԱՐԱՆՈՒՄ՝ Ս. Ռ. ԴՈՎԼԱԹԵԱՆ

№ 32.

2—5

ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ ՏԵԳԵԿԱԳԻՐ վաճառականական դասակարգին պատկանող իւրաքանչիւր անձի համարու ՄՕՏՆԵԼԻ ՁՆՈՒՆԱՐԿ առևտրական հաշարարու թիւը առանց ուսուցչի օգնության ուսումնասիրելու համար:

Ս. ՄԱՆՈՒԼԵԱՆԻ

ՁՆՈՒՆԱՐԿ ԱՌԵՏԻՎԱԿԱՆ ՀԱՇԻԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ

Տեղանքի լիակատար աղետակներով, 1-ից մինչև 10.000 թուր. համար. 10-ից մինչև 1200 Վաճառվում է եղբայր Մովսէսյանի բանկային գրասենյակում և հեղինակի մոտ. Թիֆլիս, Նագորայա լ., № 9. Օտարաբաղադրացի գներում են վերջին հասցեով՝ Ս. Մ. Մանուկյան.

Գինն է 1 թուրքի: Փոստի ծախս 21 կ. Գրավաճառներին գրվում կը լինի: 82—150 (91—№ 95)

Խնդրում եմ յարգելի հասարակությանը, գէթ փորձի համար, փորձել իմ ԿԱՍԻՆՔՈՒԹԻ ԳԻՆԻՆՆԵՐԸ, որ